

FINSPÅNG

Finspångs kommun

Biblioteksplan 2024-2027

Innehåll

- 3** Inledning
- 4** Målområden
- 4** Uppföljning av målområden och aktiviteter
- 4** Syfte
- 6** Demokrati och öppenhet
- 8** Tillgänglighet och tillväxt
- 10** Utveckling och läsfrämjande
- 12** Mötesplats och välbefinnande
- 14** God utbildning och skolbibliotek

Finspångs kommuns Biblioteksplan antagen av kommunfullmäktige 2024-04-24

Foto omslagsbild: Crelle Ekstrand / Crelle Photography.

Foto inlaga: Crelle Ekstrand / Crelle Photography, Evelina Lindberg, Sofia Hellstedt

Produktion: Sofia Hellstedt / Finspångs kommun

Finspångs kommuns vision.

Finspång är den attraktiva kommunen i en spännande region, där vi skapar utveckling och livskvalitet genom samverkan, öppenhet och nytänkande"

Inledning

Finspångs folkbibliotek består av tre bibliotek. Huvudbiblioteket i Finspångs centrum samt filialbiblioteken i Hällestad och i Rejmyre.

Finspångs folkbibliotek ingår i Götabiblioteken som är ett bibliotekssamarbete för samtliga bibliotek i Östergötland samt Tranås. Samarbetets syfte är att erbjuda likvärdig och utökad biblioteksservice i kommunerna som ingår i bibliotekssamarbetet.

Alla kommuner ska enligt bibliotekslagen ha en biblioteksplan som formulerar den lokala bibliotekspolitik/anger riktning för den lokala biblioteksverksamheten. Biblioteksplanen ersätter inte bibliotekslagens innehåll och intentioner utan fungerar som ett vägledande och styrande verktyg i frågor om prioriteringar. Planen ska tillsammans med nationella styrdokument som bibliotekslag, skollag, läroplaner, internationella styrdokument som Unescos folkbiblioteks- och skolbiblioteksmanifest och barnkonventionen, och regionala och lokala planer ge stöd åt bibliotekens verksamhet och utveckling.

Götabiblioteken har en gemensam vision: "Ett hållbart demokratiskt samhälle där alla når sina drömmar" och en målbild: "Götabiblioteken sammanför människor, gör kunskap levande, väcker fantasi och möjliggör att alla kan upptäcka och lära för att skapa ett starkt och hållbart samhälle där alla kan nå sina drömmar."

Finspångs kommuns vision: "Finspång är den attraktiva kommunen i en spännande region, där vi skapar utveckling och livskvalitet genom samverkan, öppenhet och nytänkande."

Målbild Götabiblioteken.

Götabiblioteken sammanför människor, gör kunskap levande, väcker fantasi och möjliggör att alla kan upptäcka och lära för att skapa ett starkt och hållbart samhälle där alla kan nå sina drömmar."

Målområden

Folkbibliotek möjliggör inflytande och delaktighet genom att verka utifrån medborgarperspektivet och erbjuder en gemensam mötesplats för kommunens verksamheter, organisationer och föreningar samt medborgare. På bibliotek finns medie- och informationskunnighet som motsvarar dagens behov av tillgång till säker information. Ett källkritiskt tänkande, möjligheten att bilda sig en egen uppfattning och att kunna söka och finna information är avgörande för att kunna vara delaktig i ett demokratiskt samhälle. Här har biblioteken en viktig roll genom att tillhandahålla ett brett utbud av tryckta och digitala källor, handleda besökaren och ge kostnadsfri tillgång till wifi och möjlighet att låna dator. Biblioteket handlar alltså om så mycket mer än att låna ut böcker!

Enligt bibliotekslagen ska folkbibliotek vara tillgängliga för alla och anpassas till de behov som användarna har. Centralt för biblioteksplanen är att fler Finspångsbor ska nås av bibliotekens verksamhet: vi främjar demokrati och yttrandefrihet, väcker barns och ungas läslust, ger möjligheter till ett livslångt lärande.

Folkbibliotek har en central plats i kommunen som mötesplats och spelar en viktig roll för kommunens utveckling av hållbara och attraktiva livsmiljöer samt en jämlik och bra skola.

Skolbiblioteken ska ge alla elever likvärdig tillgång till skolbiblioteksverksamheten, främja läsutveckling samt ge eleverna medie- och informationskompetens.

Val av målområden har skett med utgångspunkt från kommunens strategiska plan samt i bibliotekets kärnuppdrag: Att arbeta för att verka för det demokratiska samhällets utveckling och bidra till kunskapsförmedling. Vidare ska biblioteken främja läsandet och intresset för bildning och verka för fri åsiktsbildning och vara tillgängligt för alla.

Uppföljning av målområden och aktiviteter

Målområdena bryts ner till aktiviteter och konkreta arbetsinsatser i årliga verksamhetsplaner och årshjul. Uppföljningar sker i de årliga verksamhetsberättelserna samt redovisning av årlig statistik till Kungliga biblioteket.

Skolbibliotekens arbete och resultat följs upp och dokumenteras inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete.

Syfte

Planens syfte är att tydliggöra biblioteksverksamhetens prioriterade inriktning och utvecklingsområden under perioden 2024–2027.

Målområde:

DEMOKRATI OCH ÖPPENHET

Biblioteket bidrar till att förstärka demokratin och främja det demokratiska samhällets utveckling genom att förse invånarna med ett varierat utbud, med bra källor till kunskap och information så att alla kan hitta något som passar. Det stärker i sin tur möjligheten till fri åsiktsbildning, som är ett av bibliotekets kärnuppdrag.

Tillgång till trovärdiga fakta, nyheter och samhällsinformation är mycket viktigt i en tid då filterbubblor, riktad information och falska nyheter påverkar medielandskapet och försvårar för människor att orientera sig i sin omvärld.

Biblioteken i Finspångs kommun ska möjliggöra tillgången till trovärdiga fakta och nyheter samt hjälpa besökarna att navigera i ett ständigt ökande informationsflöde.

Utbudet av litteratur, tidskrifter och nyheter digitaliseras i allt högre utsträckning. Detsamma gäller samhällstjänster som myndigheter erbjuder. Det finns därför ett ökat behov av digital kompetens hos invånarna för att säkra möjligheten till allas delaktighet. Digital kompetens innebär både möjligheten att navigera på nätet och hitta rätt information, att själv kunna hantera de vardagliga digitala samhällsfunktionerna, men även möjlighet att ta del av kulturlivet, till exempel genom att få tillgång till e-böcker, söka kulturevenemang och interagera med andra på nätet. Digital medvetenhet innebär även förmåga att kritiskt granska digitala källor. Biblioteken i Finspångs kommun ska därför främja digital kompetens hos medborgarna. Äldre- och bibliotekets prioriterade grupper som personer med annat modersmål än svenska och personer med funktionsnedsättning är grupper som särskilt beaktas i arbetet med att öka digital kompetens.

”Biblioteken i Finspångs kommun ska möjliggöra tillgången till trovärdiga fakta och nyheter samt hjälpa besökarna att navigera i ett ständigt ökande informationsflöde.”

Målområde:

TILLGÄNGLIGHET OCH TILLVÄXT

Biblioteket finns till för alla. Vana och nya besökare ska känna sig välkomna till biblioteket, uppleva god service och ett gott bemötande.

I bibliotekslagen står att: "Alla ska kunna ta del av litteratur, information och bibliotekstjänster av hög kvalitet och utifrån sina förutsättningar. Biblioteket är öppet och tillgängligt för alla, gratis, och oberoende av förmåga, ålder, etnicitet, kön, sexuell läggning, religion, nationalitet, språk eller samhällsklass."

Bibliotekets roll har förändrats från att vara ett tyst rum där man lånar böcker till en öppen verksamhet som möjliggör möten, samtal, personlig utveckling samt delaktighet. Biblioteket handlar om så mycket mer än att låna ut böcker! Bibliotekets uppdrag behöver synliggöras för att locka en bredare besöksgrupp. Att de prioriterade grupperna; personer med funktionsnedsättning, personer med annat modersmål än svenska samt nationella minoriteter, ges möjligheter att ta del av bibliotekets tjänster är centralt för verksamhetens utformning. Förutom de prioriterade grupperna har Finspångs kommuns folkbibliotek ett särskilt fokus på de som inte känner till vad biblioteket kan erbjuda eller som av olika skäl inte använder biblioteket idag. Genom att samverka med olika aktörer i lokalsamhället som kommunala verksamheter, företag, organisationer och föreningar, kan vi växa och nå fler samt skapa ökad utveckling och tillväxt tillsammans.

Genom det digitala biblioteket erbjuds tillgänglighet under dygnets alla timmar.

”Alla ska kunna ta del av litteratur, information och bibliotekstjänster av hög kvalitet och utifrån sina förutsättningar.”

Målområde:

UTVECKLING OCH LÄSFRÄMJANDE

Bibliotekens utbud ska grundläggas hos Finspångsborna från låg ålder. Fler ska känna till Finspångs biblioteks verksamhet, såväl digitalt som en fysisk mötesplats, så att antalet lån och besök ökar.

Ett av bibliotekets grunduppdrag är att möjliggöra för alla att ta del av det skrivna eller talade ordet. En förutsättning för detta är att kunna läsa och förstå ordens betydelse, vilket är en medborgerlig rättighet.

Ordförrådet och språket utvecklas genom litteratur och läsning. Likaså stärker litteraturen förmågan att se saker ifrån flera perspektiv, vilka är viktiga förmågor i ett samhälle som utmärks av mångfald.

Barn är en naturlig och prioriterad målgrupp i bibliotekets läsfrämjande arbete. Genom läsfrämjande aktiviteter motiverar biblioteken till läsning, skapar läsoplevelser, läslust samt bidrar till förbättrad läsförståelse.

Det är av stor vikt att även nå fram till och medvetandegöra läsningens betydelse till personer som är förmedlare av böcker och läsning till barn. Vårdnadshavare, förskolor och skolor är viktiga samarbetspartners i det läsfrämjande arbetet för barn.

Det är av stor vikt att även nå fram till och medvetandegöra läsningens betydelse till personer som är förmedlare av böcker och läsning till barn."

Mötesplats och välbefinnande

Biblioteksrummet ska vara öppet, välkomnande och väcka nyfikenhet. Det ska vara en plats som skapar välbefinnande och en lust till livslångt lärande. Det ställer krav på en estetisk, tilltalande och kreativ miljö. Det personliga mötet och samtalet mellan människor betyder mycket för känslan av tillhörighet. Biblioteken ska möjliggöra gränsöverskridande och oväntade möten genom att skapa aktiviteter som inkluderar och integrerar olika grupper.

Biblioteken ska vara en central mötesplats som är trygg och stimulerande för alla besökare.

God utbildning och skolbibliotek

Samarbetet mellan folkbibliotek och skolbibliotek är central när det gäller att nå bibliotekets prioriterade målgrupp barn och unga. Uppdragen för biblioteken är delvis olika men när det gäller att främja, inspirera och öka intresset för läsning finns starka skäl för samarbete. Genom skolbibliotek på samtliga skolor och god samverkan med skolbibliotekarier säkerställer vi en likvärdig och inkluderande utbildning och främjar livslångt lärande för alla.

För att säkerställa en likvärdig tillgång till skolbibliotek i kommunen är strävan att alla kommunala skolor ska ha:

- Tillgång till en skolbibliotekarie med en del av sin tjänst placerad på skolan.
- Tillgång till skolbibliotek i den egna skol-enhetens lokaler som innefattar fack- och skönlitteratur såväl som andra medier utifrån elevernas och undervisningens önskemål och behov.
- Möjlighet att kontinuerligt använda skolbiblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna och främja elevernas läsning.
- En skolbiblioteksverksamhet som är en integrerad del av skolans övriga verksamhet utifrån aktuella mål och prioriteringar.

Bergslagsvägen 13-15, 612 80 Finspång
Organisationsnummer 212000-0423
www.finspang.se

Telefon 0122-850 00
Fax 0122-850 33
kommun@finspang.se